

Na osnovu poglavlja VI, člana 2. i 4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Ustava), člana 76. Srednjobosanskog kantona, (u daljnjem tekstu Ustava kantona) člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine», br. 49/06,(u daljnjem tekstu Zakona) Općinsko vijeće Kiseljak, na sjednici održanoj dana 17.07. 2009. godine, usvojilo je:

S T A T U T OPĆINE KISELJAK OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Statutom uređuje se samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave, tijela, međusobni odnosi tijela, mjesna samouprava, izravno učešće građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, saradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i saradnja s federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za ustroj i rad Općine Kiseljak.

Član 2.

Općina Kiseljak je jedinica lokalne samouprave s pravima i obavezama utvrđenim Ustavom i Zakonom. Općina Kiseljak je pravna osoba.

Član 3.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti Općina će poštivati osnovna prava i slobode svakog svoga građanina i konstitutivnih naroda: Hrvata, Bošnjaka i Srba zajedno sa ostalim, te će obezbjediti u najvećoj mogućoj mjeri njihovu zastupljenost u skladu Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. U tom će cilju Općina obezbjediti jednaka prava i zalagati se za jednake životne uslove svih svojih građana, uvažavajući nacionalni, vjerski i kulturni identitet i poticati će njihov miroljubivi suživot.

Član 4.

Općina Kiseljak će obezbjediti ravnopravnost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova BiH, a posebno je zabranjena diskriminacija i nasilje na osnovu pola, seksualno uznemiravanje i uznemiravanje građana u ostvarivanju njihovih prava i obaveza u oblastima iz samoupravnog djelokruga općine.

II. STATUSNA OBILJEŽJA OPĆINE

Član 5.

Naziv općine je: Općina Kiseljak. Sjedište Općine je u Kiseljaku u ulici Josipa Bana Jelačića 23.

Član 6.

Područje Općine je dio državnog teritorija Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine, a u sastavu je Srednjobosanskog kantona.

Član 7.

Granice područja Općine idu katastaraskim granicama naseljenih mjesta koja ulaze u sastav Općine u skladu sa Zakonom i drugim propisima kojim se određuju naseljena mjesta. Granice Općine ucrtane su u katastarskom operatu koji se nalazi i čuva u Općini.

Član 8.

Područje Općine, njen naziv i sjedište mogu se izmijeniti u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim propisima.

Član 9.

Općina ima grb, zastavu i pečat.

Član 10.

Grb Općine ima sljedeći izgled: Grb Kiseljaka ima heraldičku podlogu uobičajenu za gradove i naseljena mjesta kako u BiH tako i šire. Kruna grba nije uobičajena radi prepoznatljivosti Kiseljaka po prirodnom bogatstvu mineralnom vodom i u obliku je vodoskoka. Centralnim dijelom grba dominira vuk zlatne boje, preslik sa stećka u Zabrdju, vuk je optočen maslinovom granom zlatne boje, kao znakom i simbolom mira i tri cvijeta ljiljana u istoj zlatnoj boji. Ispod je štit kao znak opstojnosti i odbrane uronjen u pet polovičnih i tri puna crvena šahovska polja. Podloga grba je sivo srebrne boje. Zastava Općine ima sljedeći izgled: zastava Općine Kiseljak je nebo plave boje na kojoj se nalazi grb Općine Kiseljak. Upotreba grba i zastave uređuje se odlukom Općinskoga vijeća.

Član 11.

Pečat Općine je okruglog oblika čija se veličina, sadržaj i način upotrebe uređuje posebnim propisima.

Član 12.

Dan Općine je 20. juli. Način obilježavanja Dana općine uređuje se odlukom Vijeća. Povodom Dana općine dodjeljuju se općinska priznanja što se uređuje odlukom Općinskog vijeća.

Član 13.

Službeni jezici u Općini su: hrvatski, bosanski i srpski jezik. Službena pisma su latinica i ćirilica.

III. SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE

Član 14.

Općina samostalno odlučuje o poslovima iz svog samoupravnog djelokruga i podliježe samonadzoru ustavnosti i zakonitosti ovlaštenih državnih tijela.

Član 15.

Općina u okviru samoupravnog djelokruga, u skladu sa Ustavom i Zakonom, ima vlastite nadležnosti, u okviru kojih naročito poslove:

- obezbjeđenje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- donošenje budžeta Općine
- donošenje programa i planova razvoja Općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje,
- utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline,
- donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje,
- utvrđivanje i provođenje stambene politike i donošenje programa stambene i druge gradnje,
- utvrđivanje politike upotrebe i utvrđivanje visine naknada za upotrebu javnih dobara,
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, upotrebe i upravljanja građevinskim zemljištem,
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom Općine,
- utvrđivanje politike upravljanja prirodnim resursima Općine i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihove upotrebe,
- upravljanje, finansiranje i unapređenje poslova i objekata lokalne komunalne infrastrukture:
 - vodosnadbjevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda,
 - prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada,
 - održavanje javne čistoće,
 - održavanje lokalnih grobalja,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,
 - lokalni putevi i mostovi,
 - ulična rasvjeta,
 - javna parkirališta,
 - parkovi,

- organizovanje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza,
- utvrđivanje politike predškolskoga obrazovanja, unapređenje mreže ustanova, te upravljanje i finansiranje javnih ustanova predškolskoga obrazovanja,
- unapređenje ustanova osnovnog obrazovanja,
- osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljenje potreba stanovništva u o blasti kulture i sporta,
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u poslovima zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđenje finansijskih sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga u skladu s potrebama stanovništva i mogućnostima Općine,
- analiza stanja javnoga reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim tijelima za ova pitanja,
- organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepravilnosti i prirodnih katastrofa,
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskoga nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Općine,
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i pristojbama iz nadležnosti Općine,
- raspisivanje referendumata za područja Općine,
- raspisivanje javnoga zajma i odlučivanje o zaduženju Općine,
- preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja,
- osnivanje i obezbjeđenje uslova rada lokalnih radio i TV postaja u skladu sa Zakonom,
- obezbjeđenje i vođenje evidencije o osobnim stanjima građana i popisima birača,
- obavljanje poslova iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidenciju o nekretninama,
- organizovanje učinkovite lokalne uprave prilagođene lokalnim potrebama, te obavljanje upravnih poslova iz svoje nadležnosti,
- uspostavljanje ustroja mjesne samouprave,
- donošenje programa mjera radi postizanja jednakosti spolova, te obezbjeđenje vođenja statističkih podataka i informacija razvrstanih po spolu,
- briga o zaštiti životinja,
- zaštita i unapređenje prirodnoga okoliša i
- zaštita potrošača.

Općina se bavi i drugim poslovima od lokalnoga značaja koji nisu isključeni iz njene nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti, a tiču se:

- poticanja primjene učinkovitih mjera radi zaštite životnoga standarda i obezbjeđanja socijalno ugroženih osoba,
- brige o potrebama i interesima penzionera i osoba starije životne dobi,
- njegovanja tradicionalnih vrijednosti, njihova unapređenja, a među njima naročito onih vezanih uz kulturno naslijeđe prostora Općine,
- preduzimanja mjera na očuvanju prirodne baštine, te historijskog, kulturnog i graditeljskog naslijeđa,
- u okviru propisanih uslova učestvuje u aktivnostima udruženja građana,
- obavlja i druge poslove što su od interesa za građane Općine, te njen privredni, društveni, kulturni i socijalni napredak.

Član 16.

Općina pored vlastitih nadležnosti izvršava i poslove federalnih i kantonalnih vlasti koje joj te vlasti povjere u skladu sa Zakonom, pri čemu će se voditi računa o principu supsidijarnosti i sposobnosti Općine da te poslove učinkovito obavlja. Izvršavanje nadležnosti iz prethodnoga stava zavisi o nivou dodijeljenih, odnosno, ustupljenih sredstava za izvršavanje tih nadležnosti.

IV. TIJELA OPĆINE

Član 17.

Tijela Općine su:

1. Općinsko vijeće i
2. Općinski načelnik/načelnica

Član 18.

Ovlasti i obaveze što proizilaze iz samoupravnog djelokruga Općine podijeljene su između Općinskog vijeća i općinskoga načelnika/načelnice. Ako Zakonom ili drugim propisom nije jasno određeno koje je tijelo nadležno za obavljanje poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, svi poslovi i zadaće što se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnoga djelokruga Općine (normativne naravi) u nadležnosti su Općinskoga vijeća, a svi izvršni poslovi i zadaće u nadležnosti su općinskoga načelnika/načelnice. Ako se radi o izvršnim poslovima, a nije određena nadležnost za njihovo obavljanje, nadležna je služba koju ovlasti općinski načelnik/načelnica.

1. OPĆINSKO VIJEĆE

Član 19.

Općinsko vijeće je zastupničko tijelo građana Općine i tijelo lokalne samouprave izabrano na osnovu općeg biračkog prava na izravnim izborima tajnim glasanjem na način određen Zakonom. Općinsko vijeće donosi opće akte i druge akte u okviru samoupravnoga djelokruga Općine, te obavlja druge poslove u skladu sa Ustavom, Zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće ima 23 vijećnika. Općinsko se vijeće konstituje izborom predsjedavajućeg Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna većina općinskih vijećnika.

Član 20.

Vijećnik/vijećnica vrši svoje dužnosti prema svome slobodnom uvjerenju, a na dobrobit svih građana općine. Vijećnik/vijećnica se u javnome životu treba ponašati u skladu sa Etičkim kodeksom vijećnika koji donosi vijeće. Vijećnik/vijećnica odgovara za ustavnost i zakonitost akata koje donosi Općinsko vijeće

Član 21.

Postupak za izbor vijećnika u Općinsko Vijeće vrši se u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Mandat vijećnika je četiri godine. Mandat vijećnika prestaje u slučajevima utvrđenim Izbornim zakonom BiH. Općinski vijećnik/vijećnica dužan je podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti u skladu sa Zakonom, prije preuzimanja mandata vijećnika. Općinsko će vijeće donijeti Odluku o prestanku mandata zbog sukoba interesa općinskome vijećniku/vijećnici koji za vrijeme trajanja mandata prihvati obnašanje dužnosti koja se prema odredbama Zakona smatra nespojivom.

Član 22.

Općinski vijećnici imaju, pravo na naknadu i nadoknadu troškova za svoj rad u Općinskom vijeću. Odlukom Općinskog vijeća utvrđuje se visina naknade i nadoknade, te uslovi pod kojim se dodjeljuju. Općinski vijećnici svoju dužnost obnašaju počasnno i za to ne primaju plaću. Izuzetno Poslovnikom Općinskog vijeća može se propisati i mogućnost profesionalizacije pojedinih dužnosti u vijeću.

Član 23.

U vršenju svoje dužnosti vijećnik/vijećnica ima pravo naročito:

- predlagati Općinskome vijeću donošenje odluka i drugih akata te razmatranje pojedinih pitanja iz njegovog djelokruga,
- očitovati se o svim pitanjima što su
- na dnevnome redu Općinskoga vijeća,
- biti biran u radna tijela Općinskoga vijeća,

- postavljati pitanja općinskome načelniku, općinskim službama, javnim ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Općina, ili koji obavljaju poslove od javnoga interesa, a imaju sjedište u Općini,

- tražiti i dobivati podatke od tijela Općine i drugih općinskih pravnih subjekata, te koristiti se njihovim stručnim i tehničkim uslugama potrebnim za obavljanje poslova općinskoga vijećnika,

- kroz pokretanje rasprava i inicijativa brinuti se o ostvarivanju potreba građana, mjesnih zajednica i Općine.

Član 24.

Ostala prava i dužnosti općinskih vijećnika utvrđuju se Poslovníkom.

Član 25.

Općinsko vijeće u okviru svoje nadležnosti:

1. donosi Statut Općine dvotrećinskom većinom glasova;
2. donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine;
3. donosi Budžet Općine, godišnje izvještaj o izvršenju Budžeta kao i Odluku o privremenome finansiranju u skladu sa Zakonom;
4. utvrđuje općinsku politiku u okviru nadležnosti Općine i prati njeno ostvarivanje;
5. donosi razvojne, prostorne i urbanističke planove i programe, te provedbene planove, uključujući zoniranje;
6. donosi propise o porezima, pristojbama, naknadama i doprinosima Općine u skladu sa zakonom;
7. donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine;
8. donosi odluke o zaduživanju Općine, o raspisivanju javnoga zajma i davanju jamstva u skladu sa Zakonom;
9. donosi programe uređenja gradskog građevinskog zemljiša;
10. donosi Plan korištenja javnih površina;
11. donosi odluke o ustroju mjesne samouprave i nazivima ulica, trgova i naseljenih mjesta;
12. donosi odluke o udruživanju Općine u saveze i druge oblike organizovanja, te o trajnom uspostavljanju prijateljske i druge saradnje s lokalnim i regionalnim zajednicama drugih država;
13. donosi odluke o proglašenju praznika Općine;
14. donosi odluke o priznanjima i nagradama Općine;
15. donosi odluke o raspisivanju referenduma i sazivanju zborova mjesnih zajednica;
16. bira i razrješava predsjedavajućeg i zamjenike predsjedavajućeg Općinskoga vijeća;
17. osniva radna tijela Općinskoga vijeća, te bira i razrješava njihove članove;
18. imenuje, bira i razrješava druge osobe određene Zakonom, Statutom i odlukama, te daje saglasnost na imenovanje, izbor i razrješavanje kada je to propisano;
19. osniva Stručnu službu Općinskoga vijeća;

20. osniva preduzeća i ustanove i druge pravne osobe za obavljanje komunalnih, društvenih, privrednih i drugih poslova od interesa za Općinu, te odlučuje o njihovim statusnim promjenama u skladu sa Zakonom;
21. odlučuje o prestanku rada ustanova i drugih pravnih osoba u skladu sa Zakonom;
22. odlučuje o prijenosu i preuzimanju osnivačkih prava u skladu sa Statutom;
23. razmatra godišnji izvještaj o provođenju općinske politike i aktivnostima općinskoga načelnika;
24. pokreće i razmatra inicijativu za pokretanje postupka opoziva općinskoga načelnika i donosi odluke o pokretanju postupka opoziva općinskoga načelnika;
25. ocjenjuje rad ustanova i kvalitet usluga u poslovima zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, najmanje jednom godišnje, te obezbjeđuje finansijska sredstava za unapređenje njihova rada i kvaliteta usluga u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima Općine;
26. donosi pojedinačne i druge akte iz samoupravnog djelokruga u skladu sa Zakonom i ovim Statutom;
27. analizuje stanje javnoga reda i mira, sigurnost ljudi i imovine najmanje jednom godišnje, te predlaže mjere prema nadležnim tijelima;
28. utvrđuje putokaze za vođenje kadrovske politike u skladu sa Zakonom;
29. donosi Poslovnik o svome radu;
30. donosi Plan odbrane Općine i svoj plan odbrane;
31. utvrđuje koeficijente za obračun plaća za:
 - općinskoga načelnika,
 - državne službenike i namještenike u općinskome tijelu državne službe i Stručnoj službi Općinskoga vijeća,
 - općinskoga pravobranioca i zamjenika općinskoga pravobranioca i
 - državne službenike i namještenike u Općinskome pravobranilaštvu;
32. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom.

Član 26.

Rad Općinskoga vijeća je javan. Iznimno, Općinsko vijeće može odlučiti da određena pitanja razmatra bez prisutnosti javnosti.

Član 27.

Općinsko vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom glasova ukupnoga broja vijećnika, osim u slučajevima propisanim ovim Statutom. Statut Općine, Odluku o osnivanju, odnosno ukidanju mjesnih zajednica, Odluku o višegodišnjem zaduživanju Općine, te Odluku o prenošenju poslova iz samoupravnoga djelokruga Općine, Općinsko vijeće donosi dvotrećinskom većinom ukupnoga broja izabраниh vijećnika.

Član 28.

Prva sjednica Općinskoga vijeća, u novome sazivu, održat će se najkasnije trideset dana nakon objavljivanja rezultata izbora. Prvu sjednicu Općinskoga vijeća saziva predsjedavajući, odnosno jedan od zamjenika predsjedavajućeg prethodnoga saziva, i njome predsjedava sve do izbora predsjedavajućeg Općinskoga vijeća. Ako se sjednica ne sazove na način iz stava 2. ovoga člana, sjednicu će sazvati najstariji vijećnik novoga saziva i provesti proceduru iz stava 2. Općinsko je vijeće konstituisano izborom predsjedavajućeg Općinskoga vijeća na prvoj sjednici na kojoj je prisutna natpolovična većina općinskih vijećnika.

Član 29.

Izbor predsjedavajućeg Općinskoga vijeća i zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća vrši se na način i po proceduri utvrđenoj Poslovníkom. Predsjedavajući Općinskoga vijeća i općinski načelnik/načelnica ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda. Prilikom predlaganja izbora predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća obezbjedit će se u najvećoj mogućoj mjeri jednakopravna zastupljenost konstitutivnih naroda i ostalih, te jednakopravnost polova. Predsjedavajući općinskog vijeća može obavljati svoju dužnost profesionalno, što se detaljnije utvrđuje Poslovníkom o radu. Predsjedavajući Općinskog vijeća predstavlja vijeće u okviru nadležnosti koje mu povjeri vijeće. Predsjedavajući Općinskog vijeća saziva sjednice, predsjedava sjednicama općinskog vijeća i obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom o radu Općinskog vijeća. Jedan od zamjenika predsjedavajućeg Općinskoga vijeća zamjenjuje predsjedavajućeg pri njegovoj spriječenosti i odsutnosti, ili kada mu predsjedavajući povjeri poslove .

Član 30.

Prava i dužnosti predsjedavajućeg Općinskoga vijeća i njegovih zamjenika utvrđuju se Poslovníkom o radu Općinskog vijeća.

Član 31.

Općinsko vijeće osniva stalna i povremena radna tijela. Stalna radna tijela Općinskoga vijeća razmatraju nacрте i prijedloge odluka i drugih akata, te druga pitanja što su na dnevnome redu Općinskoga vijeća, i o kojima daju mišljenja i prijedloge. Povremena radna tijela osnivaju se radi razmatranja ili stručne obrade pojedinog pitanja odnosno izrade prijedloga pojedinih akata (vijeća, odbori i radne skupine i komisije). Sastav, broj članova, djelokrug rada radnih tijela iz st. 2. i 3. ovoga člana utvrđuje se Poslovníkom Općinskoga vijeća. Prilikom imenovanja članova stalnih i povremenih radnih tijela Općinsko vijeće će voditi računa da sastav tijela obezbjedi jednakopravnu zastupljenost polova u skladu sa Zakonom.

Član 32.

Općinski vijećnici mogu osnovati klubove vijećnika političkih partija koje participuju u Općinskome vijeću, kao i koalicija i nezavisnih kandidata radi olakšanja i učinkovitijeg rada Općinskoga vijeća i unapređenja međustranačke i parlamentarne saradnje. Klubovi vijećnika osnivaju se kao mehanizam poslovanja vijećnika i političkih partija koje participuju u

Općinskome vijeću. Osnivanje, zadaće i način rada klubova vijećnika detaljnije se uređuju Poslovníkom.

Član 33.

Radi unapređenja učinkovitosti i usklađivanja rada Vijeća, Općinsko vijeće može osnovati kolegij Općinskoga vijeća. Sastav kolegija, djelokrug poslova i način rada uređuju se Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Član 34.

Općinsko vijeće može osnovati Stručnu službu Općinskoga vijeća za obavljanje stručnih i administrativnih, tehničkih i drugih poslova u vezi s radom Općinskoga vijeća. Stručnom službom rukovodi sekretar Općinskoga vijeća. Sekretar Općinskoga vijeća je državni službenik, i za svoj rad i rad Stručne službe Općinskoga vijeća odgovara Općinskome vijeću. Unutrašnji ustroj i način rada Stručne službe Općinskoga vijeća uređuje se Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjem ustroju i sistematizaciji.

2. OPĆINSKI NAČELNIK

Član 35.

Općinski načelnik/načelnica je nosioc izvršne vlasti Općine.

Član 36.

Općinski načelnik/načelnica bira se izravno na način i po postupku utvrđenim Zakonom. Općinski načelnik/načelnica obnaša dužnost za vrijeme mandata na koji je izabran. Po izboru, općinski načelnik/načelnica mora podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti prije preuzimanja mandata u skladu sa Zakonom. Općinski načelnik/načelnica može podnijeti ostavku. Općinski načelnik/načelnica može biti opozvan.

Član 37.

Opoziv načelnika vrši se u skladu sa Zakonom o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Član 38.

U slučaju prestanka mandata općinskoga načelnika/načelnice iz razloga propisanih Zakonom, primjenjuje se Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika općina u Federaciji Bosne i Hercegovine. Odredbe prethodnoga stava primjenjuju se i za slučaj privremene spriječenosti općinskoga načelnika/načelnice da obnaša svoju dužnost. Ako općinski načelnik/načelnica podnese ostavku, dužan je ostati na dužnosti do izbora novog općinskog načelnika/načelnice.

Član 39.

Općinski načelnik/načelnica kao nosioc izvršnih poslova u okviru samoupravnoga djelokruga Općine, u okviru svoje nadležnosti:

1. predstavlja i zastupa Općinu,
2. obezbjeđuje izvršavanje odluka i drugih akata Općinskoga vijeća i odgovoran je za njihovo provođenje,
3. podnosi prijedlog budžeta Općine Općinskome vijeću,
4. odgovoran je za izvršavanje budžeta Općine,
5. obavlja upravljački nadzor nad zakonitošću rada javnih ustanova i preduzeća kojim je osnivač Općina, te im daje upute za rad,
6. donosi akte iz svoje nadležnosti,
7. predlaže odluke i druge akte Općinskome vijeću,
8. obezbjeđuje izradu i Općinskome vijeću podnosi na usvajanje ekonomske planove, razvojne planove, investicijske programe, prostorne i urbanističke planove i ostale planske i regulatorne dokumente što se odnose na korištenje i upravljanje zemljištem, uključujući zoniranje i korištenje javnog zemljišta,
9. provodi politiku Općine sukladno odlukama Općinskoga vijeća,
10. izvršava Zakone i druge propise čije je izvršavanje povjereno Općini,
11. utvrđuje ustroj Službe za upravu i drugih službi Općine,
12. donosi Pravilnik o unutrašnjem ustroju općinskih službi,
13. realizuje saradnju Općine s drugim općinama, gradovima, međunarodnim i drugim organizacijama u skladu sa odlukama i zaključcima Općinskoga vijeća i njegovih radnih tijela,
14. podnosi izvještaj Općinskome vijeću o ostvarivanju politike Općine i svojim aktivnostima,
15. odlučuje o pitanjima iz radnoga odnosa zaposlenika u skladu sa Zakonom,
16. brine se o zakonitom i pravovremenom obavljanju poslova iz nadležnosti općinskih službi i preuzima mjere za obezbjeđenje njihova učinkovitijeg rada,
17. sklapa ugovore i druge pravne poslove u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i odluci Općinskoga vijeća,
18. brine se o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava rada,
19. obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, drugim propisima i ovim Statutom.

Član 40.

Općinski načelnik/načelnica je odgovoran za ustavnost i zakonitost akata koje donosi, odnosno predlaže Općinskome vijeću.

Član 41.

Općinski načelnik/načelnica svoju dužnost obnaša profesionalno. Plaća općinskoga načelnika/načelnice utvrđuje se odlukom koju donosi Općinsko vijeće. Na prava i obaveze koje se odnose na radnopravni status općinskoga načelnika/načelnice, ako nisu uređene posebnim Zakonom, primjenjuju se propisi kojima se uređuju status državnih službenika, opći propisi i kolektivni ugovori.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI OPĆINSKOGA VIJEĆA I OPĆINSKOGA NAČELNIKA/NAČELNICE

Član 42.

Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika/načelnice osnivaju se na principima međusobnog uvažavanja i saradnje, uz pojedinačnu odgovornost za ostvarivanje vlastitih nadležnosti i zajedničku odgovornost za funkcionisanje i razvoj Općine.

Član 43.

Općinsko vijeće može zatražiti od općinskoga načelnika/načelnice da u roku od tri mjeseca od konstituisane (prve) sjednice Općinskoga vijeća podnese prijedlog koji sadrži osnove programa i politike koje treba ostvariti tokom mandata. Općinsko vijeće razmatra program iz prethodnoga staka ovoga člana u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Član 44.

Općinsko vijeće prati provođenje programa u okviru izvještaja o aktivnostima općinskoga načelnika/načelnice svake godine, najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Član 45.

Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica može u roku od tri dana nakon donošenja odluke ili drugog akta zatražiti da Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica preispita odluku ili akt koji smatra neustavnim ili nezakonitim, ili čije bi izvršenje moglo proizvesti nepopravljivu štetu po interese ili imovinu Općine. U slučaju iz prethodnoga stava nadležno tijelo dužno je preispitati svoju odluku, odnosno akt u roku od 30 dana i obavijestiti Općinsko vijeće odnosno općinskoga načelnika/načelnice o svojoj odluci, do kada se taj akt neće primjenjivati, odnosno izvršavati. Kada Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica potvrdi svoju odluku, odnosno akt, Općinsko vijeće, odnosno općinski načelnik/načelnica može u roku od 15 dana pokrenuti postupak preispitivanja odluke, odnosno akta pred nadležnim tijelom u skladu sa ustavom i zakonom.

Član 46.

Općinski načelnik/načelnica podnosi izvješće o ostvarivanju politike Općine i o svojim aktivnostima najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. Povodom izvještaja iz prethodnoga stava, Općinsko vijeće može izvještaj usvojiti, zatražiti dopunu ili odbiti. Ako Općinsko vijeće izvještaj odbije, ukazat će općinskome načelniku/načelnici na aktivnosti i mjere koje je dužan preduzeti, predložiti akte za provođenje tih mjera i aktivnosti i odrediti rok za izvršenje.

Član 47.

Općinski je načelnik/načelnica dužan odgovarati na vijećnička pitanja i inicijative u roku od 30 dana, a na način i po postupku koji su predviđeni Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Član 48.

Općinsko vijeće dužno je razmotriti prijedlog akta koji podnese općinski načelnik/načelnica, te o istom se očitovati najkasnije u roku od 30 dana.

VI. USTROJ OPĆINSKOGA TIJELA DRŽAVNE SLUŽBE

Član 49.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga Općine kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu obavlja jedinstveno općinski organ uprave, na način utvrđen Ustavom, Zakonom ili drugim propisom.

Član 50.

U okviru općinskoga tijela državne službe uspostavljaju se općinske službe za upravu. Općinske službe za upravu u okviru prava i dužnosti Općine izvršavaju zakone i druge propise, odluke i druge opće akte Općinskoga vijeća, općinskoga načelnika/načelnice, prate stanje u upravnim oblastima za koje su obrazovane, rješavaju u upravnim stvarima, provode nadzor, preduzimaju mjere za koje su Zakonom ili drugim propisom ovlaštene, pripremaju odluke i opće akte, te obavljaju druge poslove iz okvira svoje nadležnosti.

Člana 51.

Općinskome načelniku u rukovođenju općinskim tijelom državne službe pomažu rukovodeći državni službenici:

4. sekretar jedinstvenog organa uprave Općine Kiseljak
5. rukovodioci službi-pomoćnici općinskoga načelnika/načelnice Sekretar jedinstvenog organa uprave i rukovodioci službi samostalni su u svom radu, a za svoj rad i korištenje finansijskih, materijalnih i ljudskih potencijala što su im povjereni za obavljanje poslova u okviru djelokruga rada odgovaraju općinskome načelniku/načelnici.

Član 52.

Općinski načelnik, u skladu sa Zakonom ima pravo na Savjetnike. Savjetnici Općinskog načelnika pomažu i učestvuju u obavljanju složenijih i značajnijih poslova iz određene oblasti ili djelokruga Općine. Savjetnici općinskoga načelnika/načelnice nemaju status državnih službenika, a imenuje ih općinski načelnik/načelnica u skladu sa Zakonom i Pravilnikom. Savjetnici općinskoga načelnika/načelnice moraju podnijeti ostavku na svaku od nespojivih dužnosti u skladu sa Zakonom i to prije imenovanja na položaj savjetnika općinskoga načelnika/načelnice. Prava iz radnoga odnosa savjetnici općinskoga načelnika/načelnice ostvaruju u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

Član 53.

Poslove osnovne djelatnosti koji su Zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost općinskoga tijela državne službe, obavljaju državni službenici u okviru radnih mjesta i svoga djelokruga poslova. Poslove administrativno-tehničke i pomoćne djelatnosti obavljaju namještenici u okviru radnih mjesta i djelokruga poslova.

Član 54.

Odlukom o ustroju i djelokrugu rada općinskoga tijela državne službe i osnivanju ureda općinskoga načelnika/načelnice uređuje se broj, naziv, djelokrug poslova općinskih službi, način rukovođenja i koordinacije, te druga pitanja važna za ustroj i djelokrug rada tijela. Pravilnikom o unutrašnjem ustroju općinskoga tijela Općine Kiseljak, uređuje se: ustroj tijela državne službe, organizacionih jedinica i njihov djelokrug poslova, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje tijelom i općinskim službama, odgovornost za obavljanje poslova i radni odnosi, državni službenici s posebnim ovlastima te druga pitanja od značaja za unutrašnji ustroj i rad općinskoga tijela državne službe. Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama državnih službenika općinskoga tijela državne službe uređuju se prava i obaveze državnih službenika iz rada i na osnovu rada, kao što su pojam državnoga službenika, zakonski principi u zapošljavanju državnih službenika, savjetnika, odlučivanje o pravima državnih službenika, zapošljavanje, ocjenjivanje, plaća, stegovna odgovornost i druga pitanja iz radnoga odnosa. Pravilnikom o radnim odnosima, plaćama i drugim naknadama namještenika općinskoga tijela državne službe uređuje se radno-pravni status namještenika, poslovi koje obavljaju, plaće, naknade i druga prava, odgovornosti i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

VII. JAVNE SLUŽBE

Član 55.

U okviru samoupravnog djelokruga Općina obezbjeđuje obavljanje javnih službi osnivanjem javnih ustanova, a radi trajnog i nesmetanog obavljanja poslova u javnom društvenom interesu u skladu sa Zakonom. Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javne ustanove kada ocijeni da za njihovo osnivanje postoji javni interes i pravno osnivanje. Općinsko vijeće može prenijeti obaveze osnivača na drugu pravnu i fizičku osobu posebnom odlukom kojom se uređuje način zaštite prava korisnika usluga i druga pitanja od značaja za promjenu osnivača.

Član 56.

U okviru samoupravnoga djelokruga Općina osniva javna preduzeća radi obavljanja poslova za koje ocijeni da su od javnog društvenog interesa. Općinsko vijeće svojom odlukom osniva javna preduzeća u oblasti komunalnih poslova, koja su obavezna obezbjediti trajno i kvalitetno obavljanje tih poslova i za održavanje komunalnih objekata i uređaja, a naročito poslova: snadbjevanje pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, odvoz smeća i čišćenje javnih i zelenih površina, uređivanje i održavanje grobalja, uređivanje i rad gradskih pijaca, obavljanje dimnjačarskih poslova i druge poslove u skladu sa Zakonom. Posebnom odlukom mogu se odrediti i drugi poslovi što su pod uslovima određenim zakonom od javnog društvenog interesa ili Općinsko vijeće ocijeni da su od javnoga društvenog interesa za Općinu.

Član 57.

Općinski načelnik/načelnica putem općinskih službi prati rad, daje preporuke i preduzima mjere prema javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Općinsko vijeće. Upravni odbori javnih ustanova i skupštine javnih preduzeća dužni su najmanje jednom godišnje podnijeti izvještaj o svome radu i radu navedenih pravnih subjekata Općinskome vijeću na razmatranje.

VIII. MJESNA SAMOUPRAVA

Član 58.

Na području općine osnivaju se mjesne zajednice kao obavezan oblik mjesne samouprave putem kojih građani učestvuju u odlučivanju o poslovima iz samoupravnoga djelokruga i lokalnim poslovima koji izravno i svakodnevno utiču na njihov život i rad. U ostvarivanju prava iz stava 1. ovoga člana mjesne su zajednice dužne uvažavati interese općine u cjelini.

Član 59.

Mjesnu zajednicu osniva Općinsko vijeće odlukom. Mjesna zajednica se osniva za jedno naseljeno mjesto, više međusobno povezanih manje naseljenih mjesta ili za veći dio naselja koji u odnosu na ostale dijelove naselja čini prostornu i urbanu cjelinu. Mjesno područje je teritorijalno određeni dio mjesne zajednice koji čini dio naselja ili jedno naselje ili više međusobno povezanih naselja gdje građani mogu ostvarivati svoje zajedničke interese i potrebe, a čini privrednu i društvenu cjelinu.

Član 60.

Inicijativu, odnosno prijedlog za osnivanje mjesne zajednice mogu pokrenuti građani i njihove organizacije i udruženja s područja naseljenog mjesta na kojem imaju prebivalište odnosno sjedište, općinski načelnik i Općinsko vijeće putem svojih vijećnika. Ako građani podnose prijedlog odnosno inicijativu, svojim potpisom mora ga podržati najmanje deset posto (10%) birača upisanih u centralni popis birača s područja za koje se predlaže osnivanje

mjesne zajednice. Osim podataka o podnosiocu inicijative ili predlagaocu za osnivanje mjesne zajednice,

prijedlog sadrži:

- naziv i sjedište mjesne zajednice,
- područje naseljenog mjesta za koje se traži osnivanje mjesne zajednice i
- obrazložen razlog podnošenja prijedloga odnosno inicijative.

Uz inicijativu i prijedlog za osnivanje mjesne zajednice dostavlja se Općinskome vijeću, ako ono nije predlagaoc i nacrt Statuta mjesne zajednice. Inicijativa za osnivanje mjesne zajednice razmatra se na zborovima građana na kojima građani i njihove organizacije i udruženja imaju prebivalište, odnosno sjedište, a ista je prihvaćena ako se za nju izjasni deset posto (10%) birača upisanih u centralni popis birača naselja za čije se područje predlaže osnivanje mjesne zajednice. Odluka o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga dostavlja se Općinskome vijeću.

Član 61.

Općinsko vijeće će u roku od 60 dana zauzeti stav o Odluci o prihvatanju inicijative, odnosno prijedloga za osnivanje mjesne zajednice. Ako Općinsko vijeće prihvati inicijativu, odnosno prijedlog, zadužit će nadležnu službu Općine da pripremi prijedlog Odluke o osnivanju mjesne zajednice. Odluka o osnivanju mjesne zajednice sadrži: naziv naselja ili dijela naselja ili više povezanih naselja za koje se osniva, naziv mjesne zajednice, njeno sjedište i ime i prezime ovlaštene osobe za podnošenje prijave za upis mjesne zajednice u registar mjesnih zajednica.

Član 62.

Izdvajanje dijela mjesne zajednice i spajanje dijela mjesne zajednice s drugom mjesnom zajednicom, odnosno spajanje mjesnih zajednica vrši se na način i po postupku utvrđenom za osnivanje mjesne zajednice.

Član 63.

Mjesna zajednica ima svojstvo pravne osobe. Mjesna zajednica se upisuje u registar mjesnih zajednica koji vodi nadležna služba Općine. Rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica donosi općinski načelnik, a postupak registracije i način vođenja registra utvrđuje se odlukom Općinskoga vijeća. Odluka o osnivanju mjesne zajednice i rješenje o upisu u Registar mjesnih zajednica objavljuju se u Službenom glasniku Općine.

Član 64.

Mjesna zajednica ima Statut. Statutom mjesne zajednice utvrđuju se: poslovi i ustroj mjesne zajednice, tijela mjesne zajednice, radna tijela, način njihova rada i odlučivanja, javnost rada i informisanja, saradnja s općinskim i drugim tijelima i organizacijama i druga pitanja od značaja za rad mjesne zajednice.

Član 65.

Građani u mjesnoj zajednici kroz tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima značajnim za život i rad na području mjesne zajednice utvrđene Zakonom, ovim Statutom i Statutom mjesne zajednice.

Član 66.

Općinsko vijeće može odlukom uz obezbjeđenje finansijskih sredstava prenijeti na mjesnu zajednicu izvršenje određenih poslova iz svoje nadležnosti.

Član 67.

Tijela mjesne zajednice su:

2. Vijeće mjesne zajednice.
3. Predsjednik mjesne zajednice.

Član 68.

Tijela mjesne zajednice imaju ovlasti i odgovornosti utvrđene Statutom mjesne zajednice. Tijela mjesne zajednice mogu davati inicijative o pitanjima iz nadležnosti mjesne zajednice, Općine i institucija koje vrše javne ovlasti.

Član 69.

Tijela mjesne zajednice odlučuju o poslovima koji se finansiraju iz sredstava koja se izravno prikupljaju od građana mjesne zajednice.

Član 70.

Sredstva za rad mjesnih zajednica, odnosno sredstva za obavljanje poslova koji su iz samoupravnoga djelokruga Općine preneseni ili povjereni mjesnim zajednicama obezbjeđuju se u budžetu Općine. Mjesna zajednica može obezbjediti prihode za

obavljanje svojih poslova i iz:

- sredstava samodoprinosna,
- sredstava za usluge koje svojim aktivnostima ostvari,
- sredstava od imovine i imovinskih prava,
- sredstava od pomoći, poklona pravnih i fizičkih osoba
- i druga sredstva.

Općinsko vijeće će posebnom odlukom utvrditi kriterije i ukupnu visinu sredstava u budžetu Općine za rad i funkcionisanje mjesnih zajednica, kao i kriterije za podjelu tih sredstava na mjesne zajednice, te način i uslove njihovog korištenja.

Član 71.

Stručne, administrativne i finansijskoračunovodstvene poslove za potrebe tijela mjesnih zajednica vrši nadležna služba Općine.

Član 72.

Nadzor nad radom tijela mjesne zajednice vrši nadležna služba Općine.

IX. IZRAVNO UČEŠĆE GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJE GRAĐANA O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE

Član 73.

Oblici izravnoga učešća u odlučivanju i očitovanju građana o lokalnim poslovima iz samoupravnoga djelokruga Općine su:

- referendum,
- zbor građana,
- građanska inicijativa,
- podnošenje predstavki, prigovora i pritužbi,
- drugi oblici izravnoga učešća građana u odlučivanju i očitovanju.

REFERENDUM

Član 74.

Općinsko vijeće pod uslovima propisanim Zakonom i ovim Statutom može raspisati referendum o svakom pitanju iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za razvoj Općine ili za građane Općine o kojem Općinsko vijeće ima pravo donositi odluke. Pravo na odlučivanje na referendumu imaju građani koji imaju prebivalište na području općine i koji su upisani u centralni popis birača (koji su izišli na referendum). Prijedlog po kojem su se građani očitovali referendumom smatra se prihvaćenim ako se za njega očitovao više od polovine građana upisanih u centralni popis birača. Odluka donesena na referendumu je obavezujuća.

Član 75.

Prijedlog za raspisivanje referenduma mogu

podnijeti:

- jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinski načelnik/načelnica,
- jedna trećina mjesnih zajednica (na osnovu odluke koju donosi zbor građana mjesne zajednice).

Član 76.

Općinsko vijeće će odlučiti o prijedlogu za raspisivanje referenduma u roku od 60 dana od dana njegova prijema. U odluci o raspisivanju referenduma utvrđuje se pitanje o kojem građani treba da se očituju na referendumu, određuje se datum održavanja referenduma, kao i područje na kojem će se referendum provesti. Građani se po pitanju koje je postavljeno na referendumu očituju sa «ZA» ili «PROTIV». Referendum provodi komisija koju imenuje Općinsko vijeće. Sastav komisije, djelokrug poslova, kao i ostale odredbe o provođenju postupka referenduma utvrđuje Općinsko vijeće Odlukom o raspisivanju referenduma u skladu sa Zakonom.

Član 77.

Prijedlog koji na referendumu nije prihvaćen ne može se ponovno iznijeti na referendum prije isteka roka od godinu dana od dana održavanja referenduma.

Član 78.

Odluka o raspisivanju referenduma objavljuje se u Službenom glasniku Općine Kiseljak.
ZBOR GRAĐANA

Član 79.

Zbor građana saziva se radi očitovanja građana o pojedinim pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine, raspravljanja o potrebama i interesima građana, te davanja prijedloga za rješavanje pitanja od mjesnoga značaja kao što su:

- gradnja i održavanje puteva, kanalizacije, vodovoda, drugih komunalnih potreba i infrastrukture,
- uređenje naselja, gradnja i uređenje parkova, nasada, dječijih igrališta i drugih objekata i
- zaštita okoliša i sl.

Općinsko vijeće može tražiti mišljenje od zbora mjesne zajednice o prijedlogu općeg akta kao i drugim pitanjima iz djelokruga općine kod provođenja javne rasprave.

Član 80.

Na zboru građana imaju pravo učestvovati birači koji imaju prebivalište na području za koje je sazvan zbor građana.

Član 81.

Zbor građana saziva predsjednik mjesne zajednice, a može ga sazvati i općinski načelnik i Općinsko vijeće, kada to ocijene važnim. Mjesni zbor građana saziva se za dio područja mjesne zajednice koji čini zasebnu cjelinu (dio naselja, stambeni blok ili više manjih naselja). Zbor građana saziva se javnim upućivanjem poziva na način prihvatljiv mjesnim prilikama. Javni poziv se može uputiti putem medija ili drugih sredstava javnog informisanja, oglašavanjem na oglasnim tablama u mjesnim uredima, mjesnim zajednicama, na javnim

objektima i na drugi prikladan način. Poziv na zbor sadrži mjesto i vrijeme održavanja zbora građana.

Član 82.

Tijela mjesne zajednice dužna su organizovati i obezbjediti održavanje zbora građana. O održavanju zbora građana brine se predsjednik mjesne zajednice, odnosno njegov zamjenik. Zbor građana vodi predsjednik mjesne zajednice ili njegov zamjenik.

Član 83.

Odluka donesena na zboru građana obavezujuća je za vijeće mjesne zajednice, ali ne obavezuje Općinsko vijeće i općinskoga načelnika. Mišljenja i prijedloge iznesene na zboru građana Općinsko vijeće i općinski načelnik dužni su razmatrati tokom rasprave o pitanju na koje se ta mišljenja i prijedlozi odnose. Tijela mjesne zajednice dužna su izvijestiti zbor građana o tome što je preduzeto u vezi s njihovim mišljenjem i prijedlozima.

GRAĐANSKA INICIJATIVA

Član 84.

Građani mogu Općinskome vijeću podnositi inicijative za donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz samoupravnoga djelokruga Općine koje je od posebnog i izravnog interesa za građane. Građanska inicijativa mora biti argumentisano obrazložena, a ukoliko su za realizaciju inicijative potrebna sredstva, mora sadržavati prijedlog načina njihova obezbjeđenja. Općinsko vijeće je dužno razmotriti građansku inicijativu koju je svojim potpisom uz navođenje jedinstvenoga matičnog broja podržalo najmanje 1% birača upisanih u centralni popis birača i donijeti po istoj odluku na prvoj narednoj sjednici, a najkasnije u roku od šezdeset (60) dana od dana dostavljanja Općinskome vijeću. Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko pitanje o kojem je pokrenuta nije u djelokrugu Općinskoga vijeća uz uputu o nadležnome tijelu za njeno rješavanje i preporuku nadležnome tijelu da inicijativu uzme u razmatranje.

Općinsko vijeće će odbaciti građansku inicijativu ukoliko ne ispunjava formalne uslove iz st. 2. i 3. ovoga člana, tj. ako se provjerom utvrdi da potpisani građani nisu upisani u centralni popis birača koji se vodi za područje Općine.

Član 85.

Odluka o prihvatanju, odbijanju, ili odbacivanju građanske inicijative dostavlja se podnosiocima odmah po njenom donošenju.

PREDSTAVKE, PRIGOVORI I PRITUŽBE GRAĐANA

Član 86.

Građani pojedinačno ili skupno mogu podnositi predstavke Općinskome vijeću i općinskome načelniku/načelnici. Predstavka mora biti potpisana i mora sadržavati imena i prezimena kao i adrese građana koji je potpisuju i njihove jedinstvene matične brojeve. Tijela Općine iz stava 1. dužna su u roku od 30 dana od dana podnošenja predstavke odgovoriti građanima koji su predstavku podnijeli. Predstavke mogu podnositi građani koji imaju biračko pravo i prebivalište na području općine. Predstavke građana ne obavezuju tijelo kojem se podnose.

Član 87.

Građani i pravne osobe imaju pravo Općinskome vijeću i općinskomenačelniku/načelnici podnositi prigovore i pritužbe. Tijela iz prethodnoga stava dužna su omogućiti građanima i pravnim osobama podnošenje prigovora i pritužbi na svoj rad te na odnos zaposlenih u tim tijelima kada im se obraćaju radi ostvarenja svojih prava i interesa ili izvršavanja građanskih dužnosti. Prigovor i pritužba moraju biti potpisani i na njima navedena imena i prezimena te adresa građana koji ih podnose, odnosno naziv i sjedište pravnog subjekta.

Na podnesene prigovore i pritužbe tijela iz stava

1. ovoga člana dužna su građanima i pravnim subjektima dati odgovor u roku od trideset dana od dana podnošenja prigovora odnosno pritužbe.

Tijela iz stava 1. dužna su u službenim prostorijama na vidnom mjestu obezbjediti potrebna tehnička i druga sredstva za podnošenje predstavki, prigovora, pritužbi te omogućiti usmeno davanje istih.

DRUGI OBLICI UČEŠĆA GRAĐANA U ODLUČIVANJU I OČITOVANJU O PITANJIMA IZ SAMOUPRAVNOGA DJELOKRUGA OPĆINE JAVNA RASPRAVA

Član 88.

Općinsko vijeće putem javne rasprave omogućuje građanima da učestvuju u donošenju propisa iz nadležnosti Općine, u skladu sa Zakonom, Poslovníkom Općinskoga vijeća i ovim Statutom. Poslovníkom Općinskoga vijeća detaljnije će se regulisati obaveze predlagaoaca i način vođenja javne rasprave.

SATI GRAĐANA

Član 89.

Općinski načelnik/načelnica i predsjedavajući Općinskoga vijeća mogu odrediti jedan dan u mjesecu u kojem će dio radnog vremena posvetiti izravnome susretu i razgovoru s građanima. Detaljnije odredbe o načinu i terminima organizovanja susreta određuju se posebnim aktom.

X. IMOVINA I FINANCIRANJE OPĆINE

Član 90.

Sve pokretne i nepokretne stvari i imovinska prava koja pripadaju Općini, u skladu sa zakonom, čine imovinu Općine. Imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće na način i pod uslovima propisanim Zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće dužno je upravljati i raspolagati imovinom Općine brižno i prema principima dobrog domaćina, postupajući u skladu sa Zakonom i drugim propisima. Imovinom Općine, koju je Općinsko vijeće prenijelo svojom odlukom na upravljanje drugim javnim preduzećima i ustanovama, te ustanove i preduzeća upravljaju u skladu sa njihovom namjenom i Zakonom. Svako ima pravo služiti se javnim dobrima u općoj upotrebi prema namjeni određenoj Zakonom, odlukom Općine ili kako odredi pravna osoba kojoj je data na upravljanje i koja njima izravno upravlja.

Član 91.

Općinsko vijeće može ovlastiti općinskoga načelnika/načelnicu da upravlja imovinom Općine u granicama ovlasti. Općinski načelnik/načelnica dužan je najmanje jednom godišnje izvijestiti Općinsko vijeće o stanju općinske imovine.

Član 92.

Općina ima svoje prihode kojima u okviru samoupravnoga djelokruga slobodno raspolaže. Prihodi Općine razmjerni su poslovima koji

Član 93.

Prihodi Općine su:

a) vlastiti prihodi:

- porezi na imovinu, porez od poljoprivredne djelatnosti, porez na promet nekretnina i drugi porezi u skladu sa Zakonom i drugim propisima,
- prihodi od imovine u vlasništvu Općine i imovinskih prava,
- komunalne pristojbe, druge pristojbe i naknade sukladno općinskim propisima,
- novčane kazne i oduzeta imovinska korist za prekršaje koje Općina propisuje,
- prihodi od preduzeća i drugih pravnih osoba u vlasništvu Općine
- kamata u skladu sa Zakonom,
- prihodi od koncesije u skladu sa Zakonom,
- prihodi od samodoprinosa u skladu sa općinskom odlukom i ovim Statutom,
- darovi, nasljedstva, pomoći i donacije,
- prihodi od budžetskih korisnika,
- drugi prihodi utvrđeni Zakonom ili odlukom Općinskoga vijeća.

b) drugi prihodi Općine:

- prihodi od dijeljenih poreza u skladu sa Zakonom,
- transferi i grantovi od viših nivoa vlasti,
- kreditno zaduženje u skladu sa Zakonom.

Član 94.

Općina može radi zadovoljenja potreba građana prikupljati sredstva na osnovu izravnoga očitovanja građana u skladu sa Zakonom, odnosno ovim Statutom. Odluku o pokretanju postupka prikupljanja sredstava na način utvrđen prethodnim stavom donosi Općinsko vijeće na prijedlog:

- jedne trećine vijećnika Općinskoga vijeća,
- općinskoga načelnika,
- jedne trećine mjesnih zajednica na osnovu odluka zborova građana.

Član 95.

Ostvarenim prihodima Općina samostalno raspolaže kroz budžet koji donosi Općinsko vijeće u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

BUDŽET OPĆINE

Član 96.

Prihodi i rashodi Općine utvrđuju se u budžetu Općine. Svi prihodi i primici budžeta moraju biti raspoređeni u budžetu i iskazani po izvorima iz kojih potiču. Prihodi i rashodi budžeta moraju biti uravnoteženi.

Član 97.

Prijedlog budžeta Općine Općinskome vijeću podnosi općinski načelnik/načelnica najkasnije do 01. novembra tekuće godine. Budžet Općine donosi Općinsko vijeće većinom glasova ukupnoga broja vijećnika najkasnije do 31. decembra tekuće godine. Ukoliko Općinsko vijeće ne donese budžet u roku iz prethodnoga stava, do usvajanja budžeta, a najduže do 31. marta, finansiranje se obavlja privremeno. Odluku o privremenome finansiranju donosi Općinsko vijeće. Privremeno finansiranje u smislu stava 3. Ovoga člana obavlja se razmjerno sredstvima utrošenim u istome razdoblju, odnosno najviše do tromjesečnog prosjeka za prethodnu fiskalnu godinu, umanjenog za kapitalne investicije, izuzev onih čija se realizacija nastavlja u tekućoj godini.

Član 98.

Ukoliko se budžet ne usvoji do 31. Marta tekuće budžetske godine, općinski načelnik/načelnica proglašava budžet koji stupa na snagu danom objave u Službenom glasniku Općine Kiseljak.

Član 99.

Ukoliko općinski načelnik/načelnica, Općinsko vijeće ili jedna trećina vijećnika smatraju da usvojeni budžet u određenoj poziciji može ugroziti funkcionisanje Općine, mogu u roku od sedam (7) dana tražiti arbitražu u skladu sa zakonom.

Član 100.

Općinski načelnik/načelnica upravlja prihodima i rashodima utvrđenim u budžetu Općine i odgovoran je za izvršavanje budžeta u skladu sa Zakonom, Odluci o izvršavanju budžeta i drugim propisima. Općinsko vijeće nadzire ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, te korisnika općinskoga budžeta što se tiče namjene, opsega, dinamike i korištenja sredstava.

Član 101.

Općina se može zaduživati i davati jamstva u skladu sa Zakonom.

XI. PROPISI I DRUGI AKTI OPĆINE

Član 102.

Općinsko vijeće u okviru samoupravnoga djelokruga donosi propise i druge akte, preporuke, upute, deklaracije, rezolucije, te pojedinačne akte u skladu sa Zakonom i ovim Statutom. Općinsko vijeće donosi sljedeće propise: Statut, budžet, planske dokumente, odluke, pravilnike, poslovnike i druge propise utvrđene Poslovníkom Općinskoga vijeća. Općinsko vijeće donosi rješenja i zaključke kao pojedinačne akte. Poslovníkom o radu Općinskoga vijeća utvrđuju se način i postupak donošenja propisa i akata Općinskoga vijeća.

Član 103.

Općinski načelnik/načelnica u izvršavanju Zakona, propisa i općih akata iz samoupravnoga djelokruga Općine donosi pojedinačne akte i unutrašnje opće akte i to: rješenja, zaključke, naredbe, upute, pravilnike i druge akte za čije je donošenje ovlašten Zakonom, drugim propisom, ovim Statutom ili odlukom Općinskoga vijeća.

Član 104.

Akti tijela Općinskoga vijeća su rješenja i zaključci. Protiv prvostepenskih akata općinskoga načelnika/načelnice kada je općinski načelnik/načelnica rješavao na osnovu propisa Općine, u drugom stepenu rješava Komisija za žalbe koju kao drugostepensko tijelo osniva Općinsko vijeće.

Član 105.

Odluke i drugi opći akti objavljuju se u Službenom glasniku Općine, prije stupanja na snagu. Odluke i drugi opći akti stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja. Iznimno, općim aktom može se iz naročito opravdanih razloga odrediti kraći rok od roka propisanog u prethodnom stavu.

Član 106.

U Službenom glasniku Općine osim odluka i drugih općih akata objavljuju se autentična tumačenja tih akata, rješenja, budžet Općine, godišnje izvještaj o izvršenju budžeta, obračun budžeta (završni račun), programi i planovi razvoja, akti izbora i imenovanja, akti raspolaganja općinskom imovinom te drugi akti kada to odrede tijela koja ih donose.

XII. DONOŠENJE I PROMJENE STATUTA OPĆINE

Član 107.

Postupak za donošenje Statuta pokreće se donošenjem Odluke o izradi Statuta i obuhvata: pripremu i razmatranje nacrtu, javnu raspravu, utvrđivanje prijedloga i usvajanje Statuta.

Član 108.

Općinsko vijeće uspostavlja Komisiju za izradu Statuta Općine u koje se imenuju istaknuti naučni, stručni i javni radnici.

Član 109.

Postupak za promjenu Statuta Općine pokreće se prijedlogom za promjenu Statuta. Prijedlog za promjenu Statuta može podnijeti općinski načelnik, stalna radna tijela Općinskoga vijeća, jedna trećina vijećnika Općinskoga vijeća. Prijedlog iz stava 2. ovoga člana mora biti obrazložen, a podnosi se predsjedavajućem Općinskoga vijeća u pisanome obliku.

Član 110.

Prijedlog za promjenu Statuta predsjedavajući Općinskoga vijeća upućuje Komisiji za izradu Statuta Općine, koja ga razmatra i uz mišljenje upućuje Općinskome vijeću.

Član 111.

O prijedlogu za promjenu Statuta provodi se rasprava na sjednici Općinskoga vijeća. Prihvaćeni prijedlog promjene Statuta dostavlja se vijećnicima općinskoga vijeća, tijelima mjesnih zajednica, udruženjima koja djeluju na području općine, radi vođenja javne rasprave o predloženim promjenama i davanju primjedbi i prijedloga, nakon čega se prijedlog upućuje vijeću na usvajanje. Ako se ne prihvati prijedlog za promjenu Statuta, on se ne može ponovno staviti na dnevni red sjednice Općinskoga vijeća, prije isteka šest mjeseci.

Član 112.

O izmjeni i dopuni Statuta Općinsko vijeće donosi statutarnu odluku. Komisija za izradu Statuta Općine može podnošenjem prijedloga statutarne odluke predložiti izmjenu i dopunu Statuta, radi usklađivanja Statuta sa zakonom bez prethodne rasprave.

Član 113.

Predlagaoc prijedloga Statuta i prijedloga statutarne odluke je Komisija za praćenje provođenja Ustava, Zakona, Statuta općine i propisa. Statut i statutarna odluka donose se dvotrećinskom većinom glasova svih vijećnika u Općinskome vijeću Općine.

XIII. JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 114.

Općina je dužna obezbjediti javnost rada svojih tijela u postupku donošenja odluka te omogućiti građanima da izravno učestvuju u postupku donošenja odluka i odlučivanju, u skladu sa Zakonom i ovim Statutom. Na sjednicama radnih tijela Općinskoga vijeća omogućuje se prisustvo predstavnicima sredstava javnoga informisanja i građanima u skladu s Poslovníkom Općinskoga vijeća.

Član 115.

Općinsko vijeće dužno je upoznati javnost o obavljanju poslova iz svoga djelokruga i izvještavati je o svome radu i radu svojih tijela putem sredstava javnoga informisanja, ili na drugi pogodan način.

Član 116.

Transparentnost rada Općine ostvaruje se kroz otvorenost postupka realizacije općinskih propisa i akata, kroz primjenu Zakona i drugih propisa te kroz upoznavanje javnosti s njihovom primjenom. Transparentnost se obezbjeđuje kroz slobodan pristup informacijama i informisanje javnosti, objavljivanje izvještaja, budžeta i drugih sadržaja vlastitog informativnog sistema, informativnoga biltena i kroz druge oblike informisanja.

Član 117.

Općina objavljuje donesene propise i akte iz svoje nadležnosti. Općina neće objaviti ili na drugi način učiniti javno dostupnim propise i akte čije bi objavljivanje bilo u suprotnosti sa Zakonom, drugim propisima i aktima Općinskoga vijeća, kao ni informacije koje uključuju osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe, osim ako je to opravdano javnim interesima.

XIV. ODNOS OPĆINE I GRAĐANA

Član 118.

Općina će organizovati svoj rad i poslovanje tako da građani i pravne osobe mogu na jednostavan i učinkovit način ostvariti svoja ustavom zajamčena prava i Zakonom zaštićene interese te ispunjavati građanske dužnosti.

Član 119.

Tijelo uprave (općinsko tijelo državne službe) mora dopustiti građanima uvid u važeće zakone i druge propise te opće akte Općine. Sedmični i dnevni raspored radnoga vremena i druga pitanja u vezi s radnim vremenom u općinskome tijelu državne službe utvrđuje Općinski načelnik/načelnica, o čemu građani moraju biti na prikladan način javno informisani.

XV. ODNOS I SARADNJA S FEDERALNIM I KANTONALNIM VLASTIMA

Član 120.

Općinske i kantonalne vlasti rade zajednički na partnerskim osnovima, osim u oblasti administrativnoga nadzora koji vrše federalne i kantonalne vlasti u pogledu rada tijela Općine.

Član 121.

Općina i Srednjobosanski kanton međusobno saraduju radi rješavanja pitanja od zajedničkoga interesa, a posebno u postupku donošenja Zakona i drugih akata koji se izravno tiču Općine, te u tom smislu Općina daje inicijative, mišljenja i prijedloge ovlaštenim tijelima. Inicijative, mišljenja i prijedloge u ime Općine mogu podnositi Općinsko vijeće i općinski načelnik/načelnica, kao i vijećnici pojedinačno.

Član 122.

Općina je dužna informisati federalne, odnosno kantonalne vlasti o svim pitanjima i problemima značajnim za izvršavanje prenesenih nadležnosti, a naročito o problemima u provođenju utvrđene politike i izvršavanju propisa. U vršenju povjerenih ovlasti i izvršavanju prenesenih poslova Općina je dužna primjenjivati upute i putokaze koje dobije od federalnih i kantonalnih vlasti u skladu sa Zakonom.

Član 123.

U postupku donošenja propisa, koji se izravno tiču Općine, obaveza je federalnih i kantonalnih vlasti da u najvećoj mogućoj mjeri konzultuju Općinu.

XVI. UDRUŽIVANJE I SARADNJA S DRUGIM OPĆINAMA U ZEMLJI I INOSTRANSTVU

Član 124.

Radi ostvarivanja zajedničkih interesa Općina uspostavlja i održava saradnju s gradovima i općinama u kantonu, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. O oblicima i načinu saradnje Općina zaključuje sporazum.

Član 125.

Općina može uspostaviti trajnu prijateljsku saradnju i druge oblike saradnje s lokalnim i regionalnim jedinicama drugih država u skladu s općinskom odlukom. O uspostavljanju saradnje, odnosno sklapanju sporazuma o saradnji te sadržaju i oblicima saradnje odlučuje Općinsko vijeće, pod uslovima utvrđenim Zakonom i ovim Statutom.

Član 126.

Općina može odlukom Općinskoga vijeća proglasiti prijateljskim pojedini grad u zemlji i inostranstvu zbog njegova doprinosa u uspostavljanju i razvoju međusobnih odnosa kojima se ostvaruje prijateljstvo i potiče razvoj Općine i države Bosne i Hercegovine.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 127.

Danom stupanja na snagu ovoga Statuta prestaje da važi Statut Općine Kiseljak broj: 01-02-254/99. od 17.05.1999. godine.

Član 128.

Općina će uskladiti svoje propise i akte sa ovim Statutom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Statuta

Član 129.

Ovaj Statut stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Općine Kiseljak i oglasnoj tabli Općine Kiseljak. Broj: 01/1-02-1727/09 Kiseljak, 17.07.2009. godine
Predsjedavajući Općinskoga vijeća

prof. Radislav Stanišić, s.r.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ovoga Statuta Općine sadržan je u poglavlju VI. Čl. 2 i 4 Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, članu 76. Ustava Srednjobosanskog kantona, članu 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06) i članovima 17. I 63. Statuta Općine Kiseljak.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje novoga Statuta Općine Kiseljak proizilaze iz obaveze Općine da uskladi Statut s odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/06). Također, od donošenja Statuta Općine Kiseljak, br.01-02-254/99 od 03.03.1999.godine, došlo je do izmjene većeg broja propisa/zakona (Izborni zakon BiH, Zakon o državnoj službi u FBiH, Zakon o organizaciji uprave i sl.) pa se ovim Statutom vrši usklađivanje i s tim propisima.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH

ODREDABA

Statutom se uređuje, u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavom Srednjobosanskog kantona, te Zakonom, status Općine Kiseljak. Odredbe Statuta sistematizovane su u 17

poglavlja i to :

I. Opće odredbe (čl. 1.-4.)

II. Statusna obilježja Općine (čl. 5.-13.)

III. Samoupravni djelokrug Općine (čl. 14.- 16.)

IV. Tijela Općine (čl. 17.-41.)

V. Međusobni odnosi Općinskoga vijeća i općinskoga načelnika (čl. 42.-48.)

VI. Ustroj Općinskoga tijela državne službe (Općinske uprave) (čl. 49.-54.)

VII. Javne službe (čl. 55.-57.)

VIII. Mjesna samouprava (čl. 58.-72.)

IX. Izravno učešće građana u odlučivanju i očitovanje građana o pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine (čl.73.-89.)

X. Imovina i finansiranje Općine (čl. 90.- 101.)

XI. Propisi i drugi akti Općine (čl. 102.-106.)

XII. Donošenje i promjene Statuta Općine (čl. 107.-113.)

XIII. Javnost rada i informisanje (čl. 114.- 117.)

XIV. Odnos Općine i građana (čl. 118.-119.)

XV. Odnos i saradnja s federalnim i kantonalnim vlastima (čl. 120.-123.)

XVI. Udruživanje i saradnja s drugim općinama u zemlji i inostranstvu (čl. 124.-126.)

XVII. Prijelazne i završne odredbe (čl. 127.- 129.) Zbog obimnosti sadržaja pravnih odredbi Statuta, nisu potrebna posebna obrazloženja svih ovaj prijedlog sadrži preciznije razrade sljedećih segmenata:

- samoupravni djelokrug Općine,
- tijela Općine (Vijeće, načelnik Općine, općinska uprava),
- mjesna samouprava (određenje, tijela, registracija, uvođenje institucije predsjednika mjesne zajednice),
- oblici odlučivanja (učesće građana kod donošenja odluka o pitanjima iz samoupravnoga djelokruga Općine),
- imovina i finansiranje Općine.

III. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovoga Statuta bit će potrebna posebna finansijska sredstva planirana u budžetu Općine, radi obezbjeđenja uslova za provođenje procedure javne rasprave.